

Mlčky klopýtáme zpátky do vlaku. Na chodbě před mým kupé mě Haymitch hladí po rameni a říká: „Uvědom si, že jsi mohla dopadnout podstatně hůř.“ Míří ke svému kupé a ve vzduchu za ním ještě chvíli zůstávají výpary vína.

Svlékám si promočené bačkory, župan i pyžamo. V zásuvkách mám jiné, ale zalézám do postele jen ve spodním prádle. Civím do tmy a přemýšlím o rozhovoru s Haymitchem. Všechno, co řekl, byla pravda – o očekáváních Kapitolu, o mé budoucnosti s Peetou, a ani v té poslední poznámce se nemýlil. Jistěže bych mohla dopadnout podstatně hůř. Jenže o to tady nejde. Jedna z posledních svobod, které ve Dvanáctém kraji máme, je možnost provdat se podle vlastního výběru, nebo se nevdávat vůbec. A teď mě připravili i o ni. Uvažuji, jestli bude prezident Snow trvat na tom, abychom měli děti. Pokud ano, bude je každoročně čekat den sklizně. A bylo by přece vzrušující, kdyby vylosovali dítě ne jednoho, ale hned dvou bývalých vítězů? Děti vítězů se totiž do arény dostaly již vícekrát. Taková situace vždycky přitáhne velkou pozornost a mluví se o tom, jak danou rodinu pronásleduje smůla. Stává se to ovšem tak často, že nemůže jít o pouhou náhodu. Podle Hurikána to Kapitol dělá záměrně: zmanipuluje losování, aby zvýšil dramatičnost her. A vzhledem k tomu, kolik potíží jsem způsobila, bude mít každý můj potomek místo v aréně jisté.

Přemýšlím o Haymitchovi, který je bez manželky a bez rodi-

ny a otupuje se alkoholem. Mohl si vybrat kteroukoliv ženu v kraji, ale zvolil si samotou. Ne samotou – to slovo zní příliš klidně a mírumilovně. Spíš uvěznění na samotce. Rozhodl se tak proto, že po pobytu v aréně tomu dal přednost před rizikem, že budou odvádět jeho dítě? Sama jsem poznala, jaké to je, když v den sklizně vylosovali Prim. Sledovala jsem tehdy, jak kráčí k pódiu vstříc smrti. Jako její sestra jsem ale aspoň mohla zaujmout její místo, což bych jako matka nemohla.

Horečně se pokouším vymyslet nějakou únikovou cestu. Nemohu se nechat prezidentem Snowem odsoudit k takové budoucnosti. I kdyby to mělo znamenat, že si vezmu život. Nejdřív se ale pokusím utéct. Co udělají, když prostě zmizím? Ztratím se v leších a už nikdy z nich nevyjdu? Nemohla bych s sebou dokonce vzít všechny své blízké a začít nový život hluboko v divočině? Zní to krajně nepravděpodobně, ale ne neproveditelně.

Potřásám hlavou, abych si ji pročistila. Teď není vhodná chvíle sprádat divoké plány. Musím se soustředit na Turné vítězů. Osud mnoha lidí závisí na tom, jak dobře splním svoji roli.

Přichází úsvit, já doposud nezamhouřila oka a na dveře mi klepe Cetkie. Beru si první šaty, které mi padnou pod ruku, a vleču se do jídelního vozu. Nechápu, proč musím vůbec vstávat, když dnes celý den pojedeme, ale ukazuje se, že včerejší zušlechťování sloužilo pouze pro cestu na nádraží. Dnes si mě teprve vezme přípravný tým pořádně do parády.

„Proč? Stejně je taková zima, že ze mě nebude skoro nic vidět,“ namítám.

„V Jedenáctém kraji zima není,“ poučuje mě Cetkie. „A pojedeme i jinam.“

Jedenáctý kraj. Naše první zastávka. Radši bych začala někde jinde, protože odtud pocházela Routa. Turné vítězů má ovšem svoje pravidla. Obvykle začíná ve Dvanáctém kraji a postupně se

propracovává až ke kraji prvnímu, po němž následuje Kapitól. Kraj vítěze se nechává úplně nakonec. Jelikož Dvanáctý kraj pořádá nejméně okázalé oslavy – obvykle jen večeři pro splátce a shromáždění kysele se tvářících obyvatel na náměstí –, je patrně nejlepší vyřídit nás co nejdřív. Letos, poprvé od Haymitchova vítězství, turné naopak ve Dvanáctém kraji skončí.

Snažím se vychutnávat si jídlo, jak mi radila Hazelle. Kuchaři mě zjevně chtějí potěšit. Připravili můj nejoblíbenější pokrm, dušené jehněčí se sušenými švestkami, a plno dalších lahůdek. U mého místa u stolu čeká pomerančový džus a šálek horké čokolády, z níž stoupá pára. Sním toho tedy hodně a snídani se skutečně nedá nic vytknout, ale nedá se říct, že bych si ji užívala. Také jsem otrávená, že se neukázal nikdo kromě mě a Cetkie.

„Kde jsou všichni ostatní?“ ptám se.

„Nemám ponětí, co dělá Haymitch,“ říká Cetkie. Toho jsem opravdu nečekala, protože patrně teprve zalézá do postele. „Cinna byl dlouho vzhůru, aby přichystal tvoje šaty. Musí jich pro tebe mít snad stovky. Tvoje večerní róba je nádherná. A Peetův tým ještě asi spí.“

„On se nepotřebuje připravovat?“ ptám se.

„Ne tak jako ty,“ odpovídá Cetkie.

Je mi jasné, co to znamená. Budou mi celé dopoledne škubat chloupky z těla, zatímco Peeta si přispí. Nikdy jsem o tom moc nepřemýšlela, ale v aréně aspoň některým z chlapců zůstalo jejich ochlupení, zatímco dívky ani jedné. Vzpomínám si, jak jsem Peetu koupala v potoce. Jakmile voda odplavila bláto a krev, objevily se plavé chloupky. Jen tvář měl úplně hladkou. Ani jednomu z chlapců nerostly vousy, a přitom mnozí už na to byli dost staří. Zajímalo by mě, co s nimi udělali.

Jestliže si připadám mizerně, můj přípravný tým je na tom zřejmě ještě hůř. Obracejí do sebe hrnky s kávou a dělí se o záři-

vě barevné pilulky. Mám pocit, že nikdy nevstávají před polednem, pokud nebyl vyhlášený celostátní stav nouze, pod nějž spadají kupříkladu moje chloupky na nohách. Potěšilo mě, když mi zase narostly. Jako kdyby se jednalo o znamení, že se všechno vrací k normálu. Přejíždím naposledy prsty po jemných, zvlněných chloupkách a odevzdávám se svému týmu. Nikdo z nich se nepouští do obvyklého žvatlání a já slyším trhání každého kořítku. Musím se naložit do vany plné hustého, nepříjemně páchnoucího roztoku a na obličej i vlasy mi patlají krémy. Následují dvě další koupele, už o něco příjemnější, můj tým mě drhne, suší, masíruje a pomazává oleji, dokud nemám kůži celou zarudlou.

Flavius mi zvedá bradu a vzdychá. „Škoda, že Cinna zakázal všechny předělávky.“

„Ano, mohli jsme z tebe udělat opravdu něco zvláštního,“ přidává se Octavia.

„Až zestárne,“ dodává Venia téměř ponuře. „Pak nám to bude muset dovolit.“

Co se mnou pak udělají? Nafouknou mi rty jako prezidentu Snowovi? Potetují mi ňadra? Nabarví mi kůži na fuchsiový odstín a vsadí do ní drahokamy? Nebo mi vyřezou ozdobné vzory do tváře? Dají mi zahnuté drápy? Nebo kočičí vousky? Všechny tyto věci a ještě spoustu dalších jsem viděla u obyvatel Kapitulu. Copak opravdu netuší, jak směšní nám ostatním připadají?

Pomyšlení, že budu vydána na milost a nemilost módním rozmarům svého přípravného týmu, je jen další položkou na dlouhém seznamu strádání a příkoří, které se přetahují o mou bezprostřední pozornost: ztýrané tělo, nedostatek spánku, povinná svatba i hrůza z toho, že se mi nepodaří splnit náročné požadavky prezidenta Snowa. U oběda, který Cetkie, Cinna, Portia, Haymitch a Peeta zahájili beze mě, jsem příliš sklíčená, než abych mluvila. Ostatní se rozplývají nad jídlem a nad tím, jak dobře se

ve vlaku vyspali. Všichni překypují vzrušením z turné. Totiž, všichni kromě Haymitche, který má kocovinu jako vždycky a uždibuje koblihu. Ani já nemám pořádný hlad, možná proto, že jsem se ráno přecpala, nebo že jsem tak nešťastná. Dloubám do misky vývaru, ale sním jen pár lžic. Nemohu se ani podívat na Peetu, svého Kapitolem přiděleného budoucího manžela, ačkoliv vím, že nic z toho není jeho chyba.

Ostatní se mě pokoušejí zapojit do hovoru, ale já odpovídám jen na půl úst. V jednu chvíli vlak zastavuje a obsluha nás informuje, že se objevila nějaká porucha, kterou je třeba opravit. Oprava potrvá nejmíň hodinu. Cetkie je z toho celá špatná. Vytahuje harmonogram a přemítá, jak zpoždění ovlivní všechny události po zbytek našich životů. Nakonec už to nevydržím poslouchat ani minutu.

„Všem je to fuk, Cetkie!“ obořím se na ni. Všichni kolem stolu na mě zůstávají civět, dokonce i Haymitch, který by mohl být na mé straně, protože ho Cetkie dohání k šílenství. Rozpřahuji ruce na svou obranu. „Co koukáte? Vždyť je to pravda!“ říkám, zvedám se od stolu a odcházím.

Mám pocit, že se ve vlaku najednou nedá dýchat, a dělá se mi špatně od žaludku. Nacházím dveře ven a otvírám je – ozývá se poplach, ale nedbám na něj. Seskakuji na zem a očekávám, že dopadnu do sněhu. Venku je ale teplo a fouká mírný vánek. Na stromech je dosud zelené listí. Jak daleko na jih jsme se za jediný den dostali? Kráčím podél tratě, mhouřím oči proti jasnému slunečnímu svitu a už teď lituji svého výbuchu. Těžko mohu dávat vinu za svou současnou situaci Cetkii. Měla bych se vrátit a omluvit se jí. Má slova byla vrcholem hrubosti a Cetkie si potrpí na vybrané způsoby. Nohy mě ale nesou dál podle kolejí. Hodinové zpoždění. Mohu jít aspoň dvacet minut jedním směrem a ještě se vrátit s předstihem. Místo toho si ale zhruba po dvou stech met-

rech sedám na zem a hledím do dálky. Kdybych měla s sebou luk a šípy, odvážíla bych se jít pořád dál a dál?

Po chvíli za sebou slyším něčí kroky. To bude Haymitch, aby mě sepsul. Ne že bych si to nezasloužila, ale stejně ho nechci poslouchat. „Nemám náladu na přednášku,“ hučím s pohledem na trs plevele u svých bot.

„Vynasnažím se být stručný.“ Vedle mě si sedá Peeta.

„Myslela jsem, že to je Haymitch,“ říkám.

„Ne, ten ještě pořád bojuje s tou koblihou.“ Sleduji, jak si Peeta upravuje umělou nohu. „Máš špatný den, co?“

„To nic není,“ krčím rameny.

Zhluboka se nadechuje. „Podívej, Katniss, chci si s tebou promluvit o tom, jak jsem se choval ve vlaku. Myslím při minulé jízdě. Když jsme se vraceli domů z Kapitolu. Věděl jsem, že máš něco s Hurikánem. Žártil jsem na něj, ještě než jsme se oficiálně setkali. A nebylo fér, abych ti dával za vinu, co se stalo v aréně. Omlouvám se.“

Jeho omluva mě zastihuje nepřipravenou. Je pravda, že se Peeta začal chovat chladně poté, co jsem přiznala, že jsem lásku k němu během Hladových her do určité míry předstírala, ale já mu to nevyčítám. V aréně jsem hrála zamilovanou dívku s maximálním nasazením. Občas jsem skutečně nevěděla, co k němu cítím. A to vlastně platí dodnes.

„Já se taky omlouvám,“ říkám, i když nevím přesně proč. Možná protože existuje reálná šance, že ho brzy kvůli mně zabijou.

„Ty se za nic omlouvat nemusíš. Jenom jsi nás držela naživu. Ale já už nechci, abychom takhle pokračovali dál, ve skutečném životě si nevyšímalí jeden druhého a s kamerou v zádech se hned káceli do sněhu. Takže mě napadlo, že kdybych se přestal chovat tak..., však víš, ublíženě, mohli bychom zkusit být aspoň přátelé,“ říká.

Všichni moji přátelé sice patrně brzy skončí v rakvi, ale odmítnutím Peetu nezachráním. „Dobře,“ přikyvuji. Jeho nabídka mi zlepšuje náladu. Už si nepřipadám tak na dně. Bylo by prima, kdyby s tím za mnou přišel dřív, než jsem se dozvěděla, že prezident Snow má jiné plány a pouhé přátelství už pro nás nepřichází v úvahu. V každém případě jsem ale ráda, že spolu zase mluvíme.

„Takže co se děje?“ ptá se.

Nemohu mu to říct. Vytrhuji trs plevle.

„Začněme s něčím jednodušším. Není zvláštní, že vím, že bys riskovala svůj život, abys zachránila ten můj..., ale nevím, jaká je tvoje nejoblíbenější barva?“ říká.

Musím se usmát. „Zelená. Co tvoje?“

„Oranžová,“ odpovídá.

„Oranžová? Jako Cetkiina paruka?“ divím se.

„Trochu tlumenější,“ vysvětluje. „Spíš jako... západ slunce.“

Západ slunce. Okamžitě vidím okraj klesajícího slunečního kotouče a okolní nebe s jemně oranžovými proužky. Nádhera. Vzpomínám si na koláček s lilí, a když teď se mnou Peeta znovu mluví, musím se vši silou držet, abych mu nevyklopila všechno o návštěvě prezidenta Snowa. Víím ale, že by s tím Haymitch nesohlasil. Radši se budu držet nezávazných témat.

„Všichni se rozplývají nad tvými obrazy. Mrzí mě, že jsem je ještě neviděla,“ říkám.

„Mám jich plný vagon.“ Vstává a podává mi ruku. „Tak pojd.“

Je příjemné zase cítit jeho prsty propletené s mými, ne kvůli kamerám, nýbrž z opravdového přátelství. Ruku v ruce se vracíme k vlaku, ale u dveří si ještě uvědomuji: „Nejdřív se musím jít omluvit Cetkii.“

„Neboj se přehánět,“ radí mi Peeta.

Jakmile se tedy vracíme do jídelního vozu, kde ostatní ještě obědvají, oslovuji Cetkii s omluvou, kterou považuji za hodně přehnanou, ale z jejího pohledu jsem tím možná napravila ohavné porušení etikety, jehož jsem se dopustila. Slouží jí ke cti, že omluvu vznešeně přijímá. Říká, že ví, pod jak velkým tlakem jsem. A následné poznámky o nezbytnosti toho, aby se *někdo* staral o harmonogram, trvají jenom asi pět minut. Vážně jsem vyvázla docela lehce.

Když Cetkie končí svou řeč, Peeta mě odvádí o několik vozů dál, abych se podívala na jeho obrazy. Nevím, co jsem čekala. Možná větší verze zdobených koláčků. Jde však o něco dočista jiného. Peeta maluje Hladové hry.

K pochopení některých obrazů je třeba, aby s ním člověk trávil nějaký čas přímo v aréně. Voda skapávající štěrbinami v naší jeskyni. Vyschlé koryto potoka. Dvě ruce, jeho vlastní, vyhrabávající kořínky. Jiné obrazy by poznal každý divák. Zlatý Roh hojnosti. Kordeta přerovnávací si nože ve vnitřních kapsičkách vesty. Jeden z mutů – s plavým kožichem a zelenýma očima, který měl představovat Třpytku – k nám běží s pysky poodhrnutými v zuřivém úšklebku. A já. Jsem všude. Vysoko v koruně stromu. Peru košili na kamenech v potoce. Ležím v bezvědomí v tratolišti krve. A jeden obraz, který nedokážu zařadit – takhle jsem se mu možná jevila, když měl vysokou horečku: vystupuji ze stříbřitě šedého oparu, jehož odstín přesně odpovídá barvě mých očí.

„Tak co?“ ptá se.

„Nenávídím je,“ říkám. Skoro z nich cítím krev, prach i nepřírozený dech muta. „Pořád se snažím na arénu zapomenout a ty jsi ji tady zase oživil. Jak si tohle všechno tak přesně pamatuješ?“

„Vidím to každou noc,“ odpovídá prostě.

Chápu, jak to myslí. Noční můry, které jsem měla už před Hladovými hrami, ale sužovaly mě jen občas, mě teď navštěvují každou noc. Původní sen, v němž výbuch trhá na tisíc kousků mého otce, se mi ale v poslední době zdá výjimečně. Místo toho neustále znovu prožívám různé verze toho, co se odehrálo v aréně. Svůj marný pokus zachránit Routu. Jak Peeta málem vykvrácel. Jak se mi rozpadá pod rukama Třpytčino napuchlé tělo. Catův hrozný konec u Rohu hojnosti. To jsou dnes nejčastější návštěvníci mých snů. „Já taky. Pomáhá ti to? Když je maluješ?“

„Nevím. Myslím, že se večer trochu míň bojím usnout, nebo si to aspoň namlouvám,“ odpovídá. „Ale pořád se mi vrací.“

„Možná nikdy neodejdou. Jako Haymitchovy běsi.“ Haymitch o tom sice nemluví, ale jsem si jistá, že právě proto nerad spí za tmy.

„Ano. Jenže je pro mě lepší, když se budu budit v ruce se štětce než s nožem,“ říká. „Opravdu je nenávidíš?“

„Ano. Ale jsou vynikající. Vážně,“ odpovídám. A je to pravda. Ale už se na ně nechci dívat. „Chceš se podívat na plody mého talentu? Cinna odvedl skvělou práci.“

Peeta se směje. „Později.“ Vlak se s trhnutím rozjíždí a krajina za oknem se opět dává do pohybu. „Tak pojď, už jsme skoro v Jedenáctém kraji. Podíváme se na něj.“

Jdeme do posledního vozu soupravy. Jsou tu křesla a pohovky na sezení, ale nejúžasnější je, že se zadní okna dají zatáhnout do stropu, takže máte čerstvý vzduch a současně široký rozhled do kraje. Vidíte na rozlehlé louky a pastviny se stády pasoucího se dobytka. Jde o úplně jinou krajinu, než je naše zalesněná domovina. Mírně zpomalujeme a mě napadá, že se patrně blíží další zastávka, když se před námi objeví aspoň desetimetrový plot s kotouči ostnatého drátu, vedle něhož náš plot ve Dvanáctém kraji vypadá jako dětská hračka. Rychle přejíždím pohledem po

jeho spodní části, lemované obrovskými kovovými pláty. Pod těmi se nedá podhrabat a uniknout. Pak spatřím strážní věže, rozmístěné v pravidelných intervalech a obsazené ozbrojenými vojáky – mezi poli a loukami se vyjímají jako pěst na oko.

„To je něco jiného než u nás,“ poznamenává Peeta.

Z Routina vyprávění jsem získala dojem, že Jedenáctý kraj je přísněji střežený, ovšem ani ve snu jsem si nepředstavovala něco takového.

Kolem tratě se nyní táhnou nekonečné lány. Muži, ženy a děti ve slaměných kloboucích proti slunci se na okamžik narovnávají, otáčejí se naším směrem a protahují si krátce záda. V dále vidím sady a přemítám, jestli právě tam dřív pracovala Rouda, která trhalala ovoce z nejtenčích větví z korun stromů. Tu a tam míváme malé shluky chatrčí – v porovnání s nimi jsou i domy ve Sloji luxusní –, ale všechny jsou opuštěné. Při sklizni jsou patrně potřeba všechny ruce.

Tak to pokračuje pořád dál. Nedokážu uvěřit, jak je Jedenáctý kraj ohromný. „Kolik lidí myslíš, že tu žije?“ ptá se Peeta. Pokrčím rameny. Ve škole o něm mluví jen jako o velkém kraji a to je všechno. Nesdělují nám žádná konkrétní čísla o počtech obyvatel. Ale ty děti, které vidíme každý rok v televizi čekat na losování dne sklizně, musejí být pouhým vzorkem z celkového počtu. Jak to řeší? Pořádají předběžná losování? Vyberou vítěze předem a zařídí, aby byl přítomen na náměstí? Jak přesně skončila Rouda na pódiu, kde její místo byl ochotný zaujmout leda tak vítěz?

Nekonečná rozloha tohoto kraje mě začíná zmáhat, a když nám Cetkie přichází říct, abychom se oblékli, nic nenamítám. Jdu do svého kupé a přípravný tým mi upravuje vlasy i líčení. Následně se dostavuje Cinna s pěknými oranžovými šaty se vzorem podzimních listů. Napadá mě, že se Peetovi ta barva bude moc líbit.

Cetkie se mnou a s Peetou naposledy prochází denní program. V některých krajích vítězové projíždějí městem za provolávání slávy. V Jedenáctém kraji nicméně – snad proto, že tu nemají ani pořádné město, protože jsou všechna sídla tak roztažená do všech stran, nebo proto, že nechtějí během sklizně mrhat pracovními silami – vystoupíme na veřejnosti pouze na náměstí před mohutnou mramorovou budovou soudu. Kdysi muselo jít o nádhernou stavbu, ale zapracoval na ní zub času. I v televizi je vidět, jak drolicí se průčelí porůstá břechřan a jak se prověšuje střecha. Náměstí samotné lemují zchátralé výlohy obchodů, z větší části opuštěných. Ať už lidé, kteří se v Jedenáctém kraji mají docela slušně, bydlí kdekoliv, tady to rozhodně není.

Celé veřejné vystoupení se odehraje na konstrukci, o níž Cetkie mluví jako o verandě: na zastřešeném jevišti mezi předním vchodem do soudní budovy a schodištěm, které stíní střecha podepřená sloupy. Představí mě a Peetu, starosta Jedenáctého kraje přečte na naši počest řeč a my odpovíme sepsaným poděkováním, které nám dodal Kapitol. Pokud vítěz navázal osobní spojení s některým z mrtvých splátců, považuje se za vhodné, aby dodal i několik osobních poznámek. Měla bych říct něco o Routě a také o Mlatovi, ale pokaždé, když jsem si doma zkoušela něco sepsat, pohled mi oplácel prázdný papír. Je pro mě těžké o nich mluvit, aniž bych podlehla emocím. Peeta už má naštěstí něco vymyšleno a s menší úpravou to může fungovat pro oba. Na konci obřadu dostaneme něco na způsob pamětní plakety a pak odejdeme do soudní budovy, kde se bude podávat slavnostní večeře.

Když vlak zastavuje na nádraží Jedenáctého kraje, Cinna upravuje poslední detaily na mých šatech, mění oranžovou sponu do vlasů za kovově zlatou a připíná mi odznak reprodrozda, který jsem nosila v aréně. Na nástupišti nečeká žádná uvítací

skupina, jen jednotka osmi mírotvorců, kteří nás nasměrují do zadní části obrněného nákladního vozu. Jakmile se za námi zabouchnou dveře, Cetkie si nespokojeně odfrkne. „Člověk by si myslel, že jsme zločinci,“ poznamenává.

My všichni ne, Cetkie. Jen já, pomyslí si.

Vůz nás odváží za soudní budovu a vojáci nás spěšně odvádějí dovnitř. Cítím lahodnou vůni připravovaného jídla, ale ani ta nestačí zakrýt mírný pach plísně a rozkladu. Nenechávají nám žádný čas na rozhlížení. Míříme přímo k hlavnímu vchodu budovy a je slyšet, jak na náměstí spouští hymna. Někdo mi připěvňuje k šatům mikrofon a Peeta mě bere za levou ruku. Venku nás představuje starosta a před námi se se zasténáním otvírají masivní dveře.

„Široce se usmívejte!“ říká Cetkie a dlouhne do nás. Vykročíme kupředu.

Tohle je ono. Tady musím všechny přesvědčit, jak moc jsem zamilovaná do Peety, myslím si. Slavnostní obřad je naplánován do nejmenších podrobností, takže si nejsem jistá, jak to mám udělat. Není čas na líbání, ale možná se mi podaří vměstnat někam aspoň jeden polibek.

Ozývá se hlasitý potlesk, ale žádná z ostatních reakcí, jaké jsme zažili v Kapitole: žádné volání slávy, ječení a hvízdání. Procházíme stíněnou verandou až ke konci střechy a zastavujeme se v oslepujícím slunci nad širokým mramorovým schodištěm. Když si mé oči přivykají jasů, vidím, že domy kolem náměstí jsou ověšené plakáty, které pomáhají zakrýt jejich zchátralý stav. Náměstí je plné lidí, ale opět si uvědomuji, že jde jen o zlomek celkového počtu zdejších obyvatel.

Na dolním okraji pódia byla jako obvykle vytvořena speciální plošina pro rodiny mrtvých splátců. Na Mlatově straně je pouze stará žena s ohnutými zády a vysoká, svalnatá dívka, kterou od-

haduji na jeho sestru. Na Routině... Routina rodina mě zastihuje zcela nepřipravenou. Jsou tu její rodiče, s tvářemi staženými zármutkem. Pět mladších sourozenců, kteří se jí tak podobají útlými postavami i jasně hnědýma očima. Připomínají hejno malých černých ptáčků.

Potlesk utichá a starosta předčítá projev na naši počest. Přicházejí k nám dvě malé holčičky s velkými kyticemi. Peeta odříká svou část předem připravené odpovědi a já si skoro ani neuvědomuji, že pohybuji rty a dokončuji naši řeč. Matka a Prim mě naštěstí přiměly k tomu, abych se jí naučila natolik dobře, že to dokážu.

Peeta si svoje osobní poznámky zapsal na kartičku, ale nebere ji do ruky a místo toho hovoří svým prostým, podmanivým stylem o tom, jak se Mlat a Routa dostali do poslední osmičky soutěžících, jak mě oba udrželi naživu – a tím i jeho –, i že jde o dluh, který nemůžeme nikdy splatit. Nakonec zaváhá a dodává něco, co nemá napsáno na kartičce. Možná se bál, že by mu to Cetkie nepovolila. „V žádném případě tím nemůžeme nahradit vaši ztrátu, ale jako symbol našich díků bychom byli rádi, kdyby rodiny splátců z Jedenáctého kraje obdržely každoročně až do naší smrti jeden měsíční příděl z našich výher.“

Dav tají dech a tiše si mumlá. Pro Peetovo gesto neexistuje precedens. Ani nevím, jestli to je legální. Pravděpodobně to neví ani on, a určitě se raději neptal pro případ, že není. Obě rodiny na nás jen udiveně civí. Jejich životy se změnily jednou provždy, když přišli o Mlata a Routu, ale tento dar je změnil znovu. Měsíční příděl splátcovy výhry dokáže snadno uživit rodinu po celý rok. Dokud budeme žít, oni nebudou hladovět.

Dívám se na Peetu, který mi věnuje smutný úsměv. V duchu slyším Haymitchův hlas. „*Mohla jsi dopadnout podstatně hůř.*“ V tuhle chvíli si nedokážu představit, že bych vůbec kdy

mohla dopadnout lépe. Ten dar... je naprosto dokonalý. Když si tedy stoupám na špičky, abych ho políbila, nevypadá to vůbec nuceně.

Přistupuje k nám starosta a oběma nám věnuje plaketu, která je tak velká, že si musím položit svoje květiny, abych ji vůbec udržela. Obřad se chýlí ke konci, když si všímám upřeného pohledu jedné z Routiných sester. Je jí asi tak devět a vypadá skoro přesně jako Routa. Podobá se jí i držením těla a postojem s mírně rozpaženými rukama. Přes dobrou zprávu v podobě našich výher se netváří šťastně. Naopak mě sleduje s jasnou výčitkou. Je to proto, že jsem nezachránila Routu?

Ne. To je proto, že jsem jí ještě nepoděkovala, uvědomuji si.

Zaplavuje mě vlna studu. Ta dívka má pravdu. Jak tu mohu stát tak pasivně a mlčky a nechat všechna slova na Peetovi? Kdyby vyhrála Routa, nikdy by nenechala mou smrt bez odezvy. Vzpomínám si, jak jsem v aréně pokryla její tělo květy, aby její smrt nemohla projít bez povšimnutí. Tehdejší gesto ale nebude znamenat vůbec nic, pokud ho nepodpořím i teď a tady.

„Počkejte!“ Nejistě vycházím kupředu a k hrudi si tisknu plaketu. Čas určený k mému poděkování minul, ale musím něco říct. Dlužím to. A i kdybych věnovala rodinám padlých splátců veškerou výhru, nijak by to neomluvilo mé mlčení. „Počkejte, prosím.“ Nevím, jak mám začít, ale slova ze mě nakonec proudí o překot, jako kdyby se mi už dávno formovala v mysli.

„Chci poděkovat splátcům Jedenáctého kraje,“ říkám. Dívám se na obě ženy na Mlatově straně plošiny. „S Mlatem jsem mluvila jen jednou a akorát tak dlouho, aby mě ušetřil. Neznala jsem ho, ale vždycky jsem ho respektovala. Pro jeho sílu. Oceňovala jsem, že hrál hry výhradně podle svých vlastních pravidel. Profíci ho od začátku chtěli vzít do týmu, ale on to odmítl. A za to jsem si ho vážila.“

Shrbená stařena – je to snad Mlatova babička? – poprvé zvedá hlavu a po rtech jí přelétá úsměv.

Lidé na náměstí ztichli natolik, až přemýšlím, jak to asi dokázali. Určitě všichni tají dech.

Obracím se k Routině rodině. „Mám ale pocit, že jsem znala Routu, a ta se mnou zůstane navždy. Vidím ji ve všech krásných věcech kolem sebe. Vidím ji ve žlutých květech, které rostou na Louce u mého domu. Vidím ji v reproduktech, kteří zpívají ve větvích. Ale nejvíc ze všeho ji vidím ve své sestře Prim.“ Láme se mi hlas, ale už jsem skoro u konce. „Děkuji vám za vaše děti.“ Zvedám hlavu směrem k davu. „A děkuji vám za váš chléb.“

Zůstávám nehybně stát před tisíci pohledy a připadám si malá a zlomená. Nastává dlouhá odmlka. Pak někdo v davu zahvízdá Routinu čtyřtónovou melodii, kterou hlásila konec pracovního dne v sadech a kterou od ní přejímali reprodukci a šířili ji po okolí. Tu, která v aréně znamenala, že je v bezpečí. Ke konci melodie jsem našla člověka, který ji pískal. Jde o starce ve vybledlé červené košili a pracovní kombinéze. Jeho pohled se střetá s mým.

To, k čemu dochází vzápětí, není náhoda. Všichni najednou, příliš dokonale, než aby jednali spontánně, si tisknou tři prostřední prsty levé ruky ke rtům a pak natahují paži ke mně. Je to náš znak, z Dvanáctého kraje, poslední rozloučení, které jsem věnovala Routě v aréně.

Kdybych nemluvila před turné s prezidentem Snowem, jejich gesto by mě rozplakalo. V uších mi však stále zní jeho pokyn, že musím uklidnit situaci v krajích, a chování lidí na náměstí mě naplňuje hrůzou. Co si bude myslet o tomto veřejném holdu dívce, která vzdorovala Kapitolu?

S plnou tíhou na mě doléhá, co jsem vlastně udělala. Nedopustila jsem se ničeho vědomě, chtěla jsem jen poděkovat, ale

vyvolala jsem něco nebezpečného. Akt nesouhlasu mezi obyvateli Jedenáctého kraje. Tohle je přitom přesně to, co bych měla potlačovat!

Snažím se vymyslet něco, čím bych zmírnila význam toho gesta, čím bych ho popřela, ale slyším mírné zašumění statické elektřiny, které mě informuje o tom, že mi odstříhli mikrofon, a začíná mluvit starosta. Peetu a mě čeká ještě jeden potlesk. Peeta mě odvádí ke dveřím, aniž by si uvědomoval, že se něco zvrtno.

Motá se mi hlava a na okamžik se musím zastavit. Před očima se mi dělají mžitky. „Není ti dobře?“ ptá se Peeta.

„Jenom mám trochu závrať. To světlo bylo moc ostré,“ říkám. Všimám si jeho kytice. „Zapomněla jsem tam kytiky,“ mumlám.

„Dojdu pro ně,“ nabízí se.

„Já to zvládnou,“ říkám.

Kdybych se nezastavila a kdybych nezapomněla svoje květiny, už bychom byli v bezpečí uvnitř soudní budovy. Místo toho jsem z hlubokého stínu verandy viděla úplně všechno.

Dvojice mírotvorců vleče ke schodům starce, který zahvízdal Routinu melodii. Strhávají ho před očima davu na kolena. A vpalují mu kulku do hlavy.